Nr. 84 **Koźmin, sobota dnia 21 października 1922 r.** **Rok 35**

Przedpłata:
Miesięcznie { w eksped. **200** mk. / na poczcie **210** mk.
Numer pojedyńczy . **30** marek

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam **30**.00 mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. **50**.00 mk

Administracja Koźmin

Wychodzi w środy i soboty

Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr, 496.

Wezwanie!

Na zasadzie tymczasowej ustawy z dnia 27-go października 1918 o powszechnym obowiązku służby wojskowej wprowadzonej na obszar b. dzielnicy pruskiej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30-go stycznia 1922 r. Dz. U. nr. 9. poz. 59 ze zmianami wynikającemi z rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 30 stycznia 1922 r. Dz. U. nr. 9 poz. 60 oraz na zasadzie rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych Dz. U. 1922 r. nr. 77 poz 700 **wzywam obywatelów polskich płci męskiej urodzonych w latch 1885 — 1901 włącznie, którzy z prawa opcji na rzecz Niemiec w myśl artykułu 91-go Traktatu Wersalskiego do dnia 10 stycznia 1922 r. nie skorzystali, o ile nie uczynili dotychczas zadość powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej w myśl powołanej ustawy z 27-go października 1918 r. do stawienia się do przeglądu wojskowo-lekarskiego przęd Komisją Przeglądową Powiatowej Komendy Uzupełnień w terminach niżej podanych.**

Wezwania osobiste do powołania nie będą rozsyłane.

Powołani, którzy dotąd nie są zarejestrowani w P. K. U. powinni przedłożyć Komisji Przeglądowej metrykę.

Powołani mający uprawnienie, do ulg wzgl. odroczeń powinni przynieść ze sobą dokumenty uzasadniające ich uprawnienie do ulg wzgl. odroczeń.

Do przeglądu należy stanąć punktualnie w niżej oznaczonym terminie i to w stanie trzeźwym czysto umyty i ubrany. Alkoholu i lasek zabierać ze sobą nie wolno.

Nieusprawiedliwione niestawienie się w oznaczonym terminie karane będzie według §§ 140 — 143 i 360 ust. 3 kodeksu karnego.

Na zasadzie art. 7 lit. e) p. l. ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 10 kwietnia 1922. Dz. Ust. nr. 35 poz. 299 **zakazuje w wszystkich miejscowościach przez cały czas trwania przeglądu (poboru) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.**

— L. dz. 2821/22 I. R. —

Poznań, dnia 10 października 1922 r.

Wojewoda
(—) Dr, Celichowski m. p.

W myśl rozkazu D. O. K. VII. Poznań Szef. Pob. L. dz. 1693 z dnia 7 października 1922 r. **odbędzie się przegląd wojskowo — lekarski tych obywateli polskich roczn. 1885—1901, którzy dotyczas nie stawali przed polską komisją przeglądową i wskutek tego nie mają ustalonej żadnej kategorji według następującego planu.**

1. **w Koźminie w piątek, dnia 27. października 1922 r.** o godzinie 9-tej przedpołudniem w lokalu p. Grodzkiego, ulica Borecka, dla poborowych miasta Koźmina i komisarjatu obwodowego Koźmina.
2. **w Pogorzeli w sobotę, dnia 28 października 1922 r.** o godzinie 9-tej przedpołudniem w lokalu p. Stanisława Gabryelczyka (przy dworcu) dla poborowych miasta Pogorzeli, komisarjatu obwodowego Pogorzeli, miasta Borku i komisarjatu obwodowego Borku.

Do przeglądu winni się stawić również wszyscy ci obywatele polscy rocznika 1885—1901, którzy nie stawali przed polską Komisją Przeglądową a dla których P. K. U. zapozwów nie wysłała, ponieważ do rejestracji dotychczas się nie zgłosili.

P. P. burmistrzowie, sołtysi gminni i dworscy obwieszczą powyższe natychmiast w sposób zwykły.

W dniu przeglądu winni się również stawić p. p. Burmistrzowie, komisarze obwodowi, sołtysi gminni i dworscy względnie ich zastępcy — o ile z ich miejscowości wzgł. obwodów mężczyźni do przeglądu stawają.

W końcu zwracam uwagę na zakaz sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych, przez cały czas trwania przeglądu. — Nr. dz. 360/22 W. l. —

Koźmin, dnia 14 października 1922 r.

Starosta
w. z. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 497.

Dotyczy: czynności Obwodowych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim.

Komisarz Wyborczy na Okręg 37 w Ostrowie donosi mi pismem z dnia 17 b. m. - L. dz. 4370/22 - co następuje:

„Proszę wezwać ponownie wszystkie Obwodowe Komisje Wyborcze, aby **bezzwłocznie** odesłały wszystkie spisy wyborców do Sejmu i spisy wyborców do Senatu (z wyjątkiem abecadłowych czyli alfabetycznych) z wypisaną na każdym z nich klauzulą zatwierdzającą, datę i podpisami członków komisji, **na ręce Pana Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie (Gmach Sądu Okręg.)** Również winny być przesłane tamże **najpóźniej do dnia 20 października b. r.** dodatkowo wszystkie sprzeciwy przeciwko wykreśleniu ze spisu wyborców, o ile jeszcze w Obwodowych Komisjach wyb. zalegają.

Jeżeli obwodowe Komisje Wyborcze nie zbierają się w przepisanym komplecie lub jakiekolwiek zachodzą u nich nieprawości proszę mnie o tem uwiadomić i w moim zastępstwie nieformalności te usunąć."

— Nr. dz. 5822/22. St. —

Koźmin, dnia 19 października 1922.

Starosta, w zast. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 498.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewętrznych, z dnia 6 września 1922 r. o nadzorze nad nierządem.

Na zasadzie art. 2 i 10 Zasadniczej Ustawy Sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371) zarządza się co następuje:

§ 1. Prawo nadzoru nad osobami, uprawiającemi nierząd zawodowo przysługuje władzom administracyjnym I. instancji, które nadzór ten wykonują przez lekarzy powiatowych oraz przy pomocy organów policji państwowej, jako organów wykonawczych.

We Lwowie i Krakowie wymienione wyżej prawo nadzoru nad osobami, uprawiającemi nierząd zawodowo, przysługuje dyrekcjom policji, pełniącym częściowo funkcje władz administracyjnych I. instancji, które nadzór ten wykonują przez lekarzy państwowych mianowanych przez Ministra Zdrowia Publicznego.

§ 2. Przy władzach, określonych w § 1 niniejszego rozporządzenia, powołuje się do zycia komisje sanitarno obyczajowe.

§ 3. Skład komisji sanitarno—obyczajowej stanowią:

1. kierownik władzy administracyjnej I. instancji (we Lwowie i Krakowie dyrektor policji), jako przewodniczący,
2. lekarz państwowy, jako stały zastępca przewodniczącego,
3. przedstawiciel policji państwowej,
4. przedstawiciel władzy samorządowej,
5. delegat stowarzyszeń, względnie związków społecznych, mających za zadanie walkę z nierządem lub cele pokrewne.

Wymienionych pod 5. członków komisji mianuje kierownik władzy administracyjnej I. instancji (we Lwowie i Krakowie Dyrektor policji) na wniosek właściwego państwowego lekarza.

§ 4. Do zakresu działania komisji sanitarno—obyczajowej należy rozpatrywanie spraw dotyczących nierządu oraz walki z chorobami wenerycznemi, w szczególności zaś stwierdzenie zawodowego uprawiania nierządu przez osoby o uprawanie takiegoż nierządu podejrzane, tudzież następnie orzekanie o poddaniu tych osób przymusowej kontroli lekarskiej, względnie zwolnieniu od tejże kontroli lekarskiej.

Uchwały o zaliczeniu danej osoby do kategorji uprawiających nierzad zawodowo, nie mogą zapaść wbrew opinji lekarza państwowego,

§ 5. Szczegółowa instrukcją dla organów, wykonywujących nadzór nad nierządem oraz regulamin dla komisji sanitarno—obyczajowej zostaną wydane przez Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 6. Osoby, uprawiające nierząd zawodowo, podlegają przymusowi stałej kontroli lekarskiej oraz ewentualnie leczeniu w razie stwierdzenia u nich przez lekarza choroby wenerycznej.

§ 7. Osoby, podejrzane o uprawianie nierządu zawodowo, winny na wezwanie przewodniczącego komisji, sanitarnej—obyczajewej, stawić się przed komisją celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień.

§ 8. Utrzymywanie domów rozpusty (domów publicznych) jest wzbronione.

Pod nazwą domu rozpusty należy pojmować wszelkie mieszkania i lokale zajmowane przez więcej niż dwie osoby, uprawiające nierząd zawodowo.

§ 9. Nie więcej, niż dwie osoby, uprawiające nierząd aawodowo, mogą zamieszkać w jednym domu.

§ 10. Winni niestosowania się zarządzeń władz wydanych na zasadzic §§ 6—9 niniejszego rozporządzenia, ulegną karze sądowej w myśl odnośnych postanowień ustaw karnych, względnie na obszarze b. zaboru austrjackiego i pruskiego o ile czyń ich nie jest karalny sądownie karze wymierzanej przez władze administracyjne w wyśl obowiązujących przepisów administracyjnych.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem jego ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, prócz części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Minister Zdrowia Publicznego:
w z. (—) Bujalski
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) A. Kamieński

Powyższe podaje do ogólnej wiadomości.

— L. dz. 5792/22 St. I. —

Koźmin, dnia 18 października 1922 r.

Starosta,
w z. Andrzejczak, st. sekretarz powiatowy.

Nr. 499.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 25 lipca 1922 r. wydane w porozumieniem z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu, w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 czerwca 1922 r. do ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 23. kwietnia 1920 r, o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. z roku 1922 nr. 35 poz. 299) zarządza się co następuje:

§ 1. § 8 rozporządzenia z dnia 2 czerwca 1922 r. do ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 462) otrzymuje następujące brzmienie.

„§ 8. Przy władzach administracyjnych I i II instancji ustanawia się komisje do walki z alkoholizmem w których w skład wchodzą przedstawiciel władzy administracyjnej lub jego zastępca jako przewodniczący przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia Publicznego, przedstawiciel Ministerstwa Skarbu, przedstawiciel właściwego Sejmiku Powiatowego (Rady Powiatowej), jeden przedstawiciel Rady Miejskiej miasta powiatowego (w komisjach wojewódzkich i przedstawiciel Rady Wojewódzkiej i 1 przedstawiciel Rady miasta wojewódzkiego) oraz dwaj przedstawiciele organizacji społecznych mających na celu walkę z alkoholizmem, ewentualnie zrzeszeń oświatowych lub współdzielczych".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia Publicznego.
(—) Chodźko
Minister Spraw Wewnętrznych
(—) A. Kamieński
Minister Skarbu
(—) Jastrzębski.

Powyższe rozporządzenie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw R. P." nr. 82, poz. 728, rok 1922. podaję do wiadomośsi — w ślad za mojem obwieszczeniem z dnia 31 lipca 1922 — L. dz. 4539/22 St. w „Orędowniku" nr. 61, poz. 341, rok 1922.

— Nr. dz. 5785/22 St. —

Koźmin, dnia 17. października 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Nr. 500. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1, Fritz Brandt, osadnik z Wielkiego Zalesia wraz z rodziną,
2. Gustaw Brandt, syn osadnika z Wielkiego Zalesia wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 19 października 1922 r.

Starosta, w. z Andrzejczak

Nr. 501. Wszystkich handlarzy bydła, koni, nierogacizny, drobiu i t. d., którzy chcą uzyskać patent domokrążny na rok 1923, wzywam niniejszem, aby najpóźniej do 1 grudnia br. stawili odnośne wnioski do swych urzędów policyjnych względnie komisarjatów obwodowych. — Nr. dz. 5801/22 St. I. —

Koźmin, dnia 17 października 1922 r.

Starosta
w z. Andrzejczak

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 502. Przyszła konferencja PP. sołtysów gmin i obszarów dworskich odbędzie się w wtorek, dnia 24. października 1922 o godzinie 10-tej przedpołudniem w biurze Komisarjatu.

Koźmin, dnia 18. października 1922 r.

Komisarz obwodowy
Dykczak

Nr. 503. Najnowszem rozporządzeniem przyznaje Min. Skarbu zaliczki także urzędnikom państwowym od VII stopnia służbowego wzwyż, ale tylko jednomiesięczne w wysokości poborów wrześniowych, zwrotne w 6 miesięcznych ratach. Do czasu zupełnej spłaty nie będzie można otrzymać ponownych zaliczek. Ktoby z PP. Nauczycieli dlatego z tej zaliczki chciał zrezygnować, zechce mnie o tem odwrotnie uwiadomić.

Koźmin, dnia 19 października 1922 r.

Inspektor szkolny Chojecki.

Dział nieurzędowy

Co to są listy państwowe?

Ogłoszenie kandydatów list państwowych spowodowało pewne zamieszanie. Z licznych stron otrzymujemy zapytania celem wypowiedzenia się w tej sprawie.

Wobec tego wypada nam wyjaśnić, co to są listy państwowe?

W całej Rzeczypospolitej wybiera się 444 posłów do Sejmu. Z tych 444 posłów 372 przypada na listy wystawione w ogręgach, a 72 na listy państwowe.

Cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej jest podzielony na okręgi wyborcze, a w każdym z tych ogręgów zostaną wystawione osobne listy okręgowe kandydatów poselskich.

W dniu 5 listopada w całej Polsce zostanie więc w wszystkich okręgach razem wybranych 372 posłów. Po ostatnim wyniku wyborów we wszystkich okręgach reszta mandatów poselskich w liczbie 72 przypadnie do podziału między zgłoszone ważnie państwowe listy kandydatów. Przy tem jednak pozostają nie uwzględnione listy państwowe takich stronictw, które nie przeprowadziły w całem Państwie posłów conajmniej w 6 okręgach wyborczych.

Ilość podzielonych w ten sposób posłów z list państwowych będzie zależała od liczby posłów przeprowadzonych w okręgach. Im więcej posłów z okręgowych list dane stronnictwo przeprowadzi, tem więcej otrzyma jeszcze mandatów z listy państwowej (na której musi być podanych więc conajmniej 72 kandydatów).

„Państwowemi“ nazywają się te listy dla tego, ponieważ rozstrzelone w całem państwie głosy, resztki wszystkie zbiera się poniekąd do jednej gromady na wybór mandatów nieobsadzonych w okręgach. Cel list „pnństwowych“ był przy uchwalaniu ordynacji wyborczej ten, by dać stronnictwom możliwość przeprawadzenia na nich ludzi fachowych, mądrych i wykształconych, którzy nie zawsze udział biorą w życiu politycznem i w okręgach nie mieliby może widoków wyboru. A potem przyświecał i ten cel, by zapobiec tworzeniu się zbytniej ilości małych stronnictw w Sejmie. Z listy państwowej więcej głównie skorzystają stronictwa większe.

Tak samo jak z listami państwowemi do Sejmu ma się i z listami państwowemi do Senatu. Tylko liczba posłów wynosi tam ogółem 111, a z tych przypada na listy okręgowe 93, zaś 18 na listy państwowe.

Listy państwowe stronnictw został już ogłoszone, ponieważ termin zgłoszenia tych list był wyznaczony już na 28 września, podczas gdy dla list okręgowych wyznaczono czas do 6 października.

Sprawy polskie

PRWRÓT KOMISARZA PLUCIŃSKIEGO.

Komisarz Gen. Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku, p. Pluciński, po blisko 6 tygodniowym pobycie w Genewie, gdzie brał udział w sesji Ligi Narodów w charakterze delegata Rządu polskiego, powrócił wczoraj do Gdańska i objął urzędowanie.

(MILJONÓWKA.) Przy ostatniem ciągnieniu wyszedł z koła numer 4 080 006.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. „Towarzystwo Czytelni Kobiet“ w Koźminie urządza szereg bardzo pouczających wykładów w Domu Katolickim z następującym programem:

3. w piątek dnia 20 października o godz. 8 wiecz. **Kultura polska a chwila obecna**
pan Starosta Dr. Czarnecki;

4. W poniedziałek 23 października o g. 8 wiecz. **Kobieta polska ważnym czynnikiem w wychowaniu młodego pokolenio**
ks. prefekt Powel:

w wtorek dnia 24 października o godz. 8 wiecz. **Do kobiet Polek**
pani Suchocka Pleszewa.

Byłoby bardzo pożądane, aby jaknajliczniejsze grono słuchaczek tak z miasta jak ze wsi wzięło udział w wykładach, zwłaszcza że przyjadą obce prelegentki. Niech i One przekonają się, że Obywatelki Koźmina i okolicy żywo interesują się oświatą i sprawami społecznemi.

Komunikaty

Jeńcy Polacy i Hallerczycy z Le Puy i Montluçon, którzy obecnie nie mają zajęcia i cierpią niedostatek, mogą zgłosić się do mnie po zapomogę z funduszu p. Poulsena z Danji.

Wnioskodawca musi przedłożyć od władzy lokalnej poświadczenie, że jest bez pracy i środków do życia.

D. Kuliński, posiedziciel ziemski
Serafinów, pow. Koźmin

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie